# Växthusförsäkring

## Innehållsförteckning

SAKFÖRSÄKRING
1. Allmän beskrivning
2. Föremål för försäkringen
  2.1 Byggnader
    2.1.1 Andra byggnader
  2.2 Växthuslösegendom
  2.3 Maskindrivna fordon
3. Försäkringens giltighetsområde
  3.1 Byggnader
  3.2 Lösegendom
4. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed
  4.1 Brand eller sot
  4.2 Åskslag eller annat elektriskt fenomen
  4.3 Explosion
  4.4 Nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från luftfartyg
  4.5 Vilda djur
  4.6 Stöld eller skadegörelse i samband med inbrott
  4.7 Inbrott och skadegörelse på byggnad
  4.8 Utströmning av vätska eller ånga ur fast ledningsnät eller anordning
  4.9 Storm
  4.10 Hagel
  4.11 Följdskador i samband med vissa skadefall
  4.12 Krigs- och atomskadas inverkan på försäkringsgivarens ansvar
  4.13 Inverkan av annan ersättningskälla på ersättningen
5. Ersättningsbestämmelser
  5.1 Betydelsen för vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna
  5.2 Beräkning av det skadebelopp som skall ersättas
    5.2.1 Försäkringsvärde
    5.2.2 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet
    5.2.3 Skadebeloppet enligt dagsvärde
    5.2.4 Uträkning av skadebelopp för läckageskador på byggnad
    5.2.5 Uträkning av skadebelopp vid bräckageskador på byggnadens fasta maskiner och anordningar
    5.2.6 Uträkning av skadebelopp vid skador på maskiner och anordningar av lösegendomstyp
    5.2.7 Förlust av affektionsvärde
  5.3 Ersättningens omfattning
    5.3.1 Direkt sakskada
    5.3.2 Ersättning av restvärde i vissa fall
    5.3.3 Tilläggskostnader på grund av myndigheters bestämmelser
    5.3.4 Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet
    5.3.6 Överförsäkring
    5.3.7 Självrisk
    5.3.8 Mervärdesskatt
  5.4 Utbetalning av ersättning


Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag | Köpmansgatan 6, AX-22100 Mariehamn | Tel. 27 600 | info@omsen.ax | www.omsen.ax

5.4.1 Former för utbetalning av ersättning
5.4.2 Utbetalning av ersättning enligt återanskaffningsvärdet
5.5 Åtgärder då skada inträffat
5.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren
5.5.2 Förfarande vad beträffar skadad och oskadad egendom
5.5.3 Om förlorad egendom fås tillbaka
5.5.4 Skaffande av utredning av inteckningshavare i vissa försäkringsfall
5.6 Reducering av försäkringsbelopp
6. Säkerhetsföreskrifter
6.1 Vikten av säkerhetsföreskrifterna
6.2 Brandsäkerhet
6.2.1 Släcknings- och räddningsverksamhet
6.2.2 El- och uppvärmningsanordningar
6.2.3 Heta arbeten
6.2.4 Förvaring och nyttjande av brännbara vätskor och flytgas
6.3 Avvärjande av läckageskador
6.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador
6.5 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten
6.6 Maskiner och anordningar
7. Indexvillkor
TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR
AVBROTTSFÖRSÄKRING
1. Allmän beskrivning
2. Föremål för försäkringen
2.1 Omsättning/försäkringsbelopp
3. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed
4. Ersättningsbestämmelser
4.1 Försäkringsvärde, försäkringsbelopp, försäkringsperiod och ansvarstid
4.2 Ersättningens omfattning
4.2.1 Skadebeloppet
4.2.2 Ersättningsbeloppet
4.3 Övriga ersättningsbestämmelser
SÄKERHETSFÖRESKRIFTER
BRÄCKAGEFÖRSÄKRING FÖR MASKINER OCH ANORDNINGAR
1. Allmänn beskrivning
2. Föremål för försäkringen
3. Försäkringens giltighetsområde
4. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed
5. Ersättningsbestämmelser
5.1 Uträkning av skadebelopp vid skador på byggnadens fasta maskiner och anordningar
6.2 Uträkning av skadebelopp vid skador på maskiner och anordningar av lösegendomstyp
FÖRSÄKRING FÖR SKADA PÅ GRUND AV TEMPERATURFÖRÄNDRING
1. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed
2. Ersättningsbestämmelser
3. Reservelverk (specialvillkor)
4. Säkerhetsföreskrifter
4.1 Automatisk larmutrustning
STORMSKADEFÖRSÄKRING FÖR VÄXTHUS AV PLASTFOLIE
ÖVERSVÄMNINGSSKADEFÖRSÄKRING

---

*BEKANTA ER SÄRSKILT MED BEGRÄNSNINGARNA MED FET KURSIVERAD STIL*

Växthusförsäkring utgörs av en sakförsäkring som basdel.

Dessutom kan kombinationen i enlighet med försäkringstagarens eget val utökas med en eller flera av följande tilläggsförsäkringar:

- Avbrottsförsäkring
- Bräckageförsäkring för maskiner och anordningar (även elektronik)
- Försäkring för skada p.g.a temperaturförändring
- Stormskadeförsäkring för växthus av plast
- Översvämningsskadeförsäkring

I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter om försäkringstagaren och de försäkringar som inkluderats i försäkringskombinationen, föremålen för försäkringen, försäkringsbelopp och självrisker.

Förutom dessa villkor tillämpas Allmänna avtalsbestämmelser AXAA.

## SAKFÖRSÄKRING

### 1. Allmän beskrivning

Med sakförsäkringen kan man försäkra byggnader och olika föremål av lösegendomskaraktär.

I försäkringsbrevet finns antecknat följande poster som föremål för försäkringen: byggnader (benämnda enligt typ), lösegendomsgrupper och vid behov enskilda föremål, försäkringsbelopp som försäkringstagaren valt samt självrisk.

Ändamålet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada förorsakad av försäkringsfall enligt punkt 4 i dessa villkor och övriga kostnader som särskilt omnämns i villkoren.

### 2. Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är till växthusverksamhet hörande i försäkringsbrevet nämnd egendom i enlighet med vad man särskilt kommit överens om och antecknat i försäkringsbrevet:

#### 2.1 Byggnader

I försäkringsbrevet nämnda byggnader i anslutning till växthusverksamhet är föremål för försäkringen.

Följande typer av byggnader kan vara föremål för försäkringen vilka var och en antecknas skilt i försäkringsbrevet med tillhörande beståndsdelar:

##### 2.1.1 Andra byggnader

Pannrum, servicebyggnad, lagerbyggnad och förbindelsegångar

**2.1.1.1** Byggnadens beståndsdelar

I byggnaden ingår ordinära beståndsdelar som t.ex. bruksvatten- och avloppsledningar men genom särskild anteckning under respektive byggnad är följande beståndsdelar som tjänar bruket av den försäkrade byggnaden föremål för försäkringen:

- Uppvärmningsanordningar såsom:
  - värmesystem (rör, cirkulationspumpar, kopplingar)
  - värmepanna
  - brännare
  - pumpstation
  - oljecistern
  - skorsten
  - koldioxidbrännare

- Bevattningsanordningar såsom:
  - bevattningssystem inkl.matningar och magnetventiler
  - duschsystem inklusive matningar och magnetventiler
  - vattencisterner
  - gödselblandare
  - pumpar
  - hydrofor
  - sandfilter
- Ventilationsanordningar såsom:
  - kuggstänger och lager
  - drivaxlar
  - motorer
  - fläktar
  - avfuktningsaggregat
- El-installationer såsom:
  - grundinstallationer (belysning, ledningar, motor- och automatikinstallationer)
  - reserv elverk/generatorer
  - plantbelysning
- Automatik för:
  - klimatstyrning (elektroniken)
  - bevattning
  - gardiner
  - alarm
  - koldioxid-bränning
  - manövercentral
  - övrigt

Dessutom ingår på tomten befintliga, till byggnaden hörande elektriska ledningar inklusive fördelningscentraler och elektriska huvudcentraler samt kWh-mätare och distributionstransformatorer som ägs av försäkringstagaren.

***Föremål för försäkringen är inte grund nedanför byggnadens nedre botten eller under vattenytan, med undantag för betongsulor, om därom inte särskilt överenskommits och antecknats i försäkringsbrevet.***

## 2.2 Växthuslösegendom

Till växthuslösegendom (anläggnings- och omsättningstillgångar) hör följande föremål vilka inräknas i försäkringsbeloppet för växthuslösegendom:

- isolationsgardiner
- odlingsbord och andra ställningar
- matjord och andra odlingsunderlag i växthus
- gödselmedel och växtskyddsmedel
- luftfuktare inklusive fördelningsrör och slangar
- vibrationsanordningar
- cirkulationsfläktar
- upphängningsanordningar av plantor

- dimspruta
- kärror
- sorteringsutrustning
- övrig utrustning
- andra tillbehör (t.ex krukor och förpackningsmaterial)
- bränslen och smörjmedel
- mikrodator med kringutrustning som hör till växthusverksamheten
- eventuell annan lösegendom som uppbevaras i anläggningen.

### 2.3 Maskindrivna fordon

Arbetsmaskiner såsom minitraktor, gräsklippare, truck, jordfräs och dylikt.

Anställdas lösegendom upp till 850 € ingår utan särskilt omnämnande.

## 3. Försäkringens giltighetsområde

### 3.1 Byggnader

För byggnaders del gäller försäkringen på i försäkringsbrevet nämnd plats.

### 3.2 Lösegendom

För växthuslösegendomens del gäller försäkringen på växthusområdet. Försäkringen gäller också sådan växthuslösegendom, som tillfälligt flyttas eller flyttas från växthusområdet till annan plats i Finland (bortaförsäkring) utan avbrott under högst ett år. Högsta gränsen för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet för lösegendom vid bortaförsäkring är 1 700 €.

## 4. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed

### 4.1 Brand eller sot

Försäkringen ersätter skada som förorsakats av eld som kommit lös och av plötsligt och oberäknad utströmning av sot från eldstad eller uppvärmningsanordning.

### 4.2 Åskslag eller annat elektriskt fenomen

Försäkringen ersätter skada som drabbat den försäkrade egendomen till följd av direkt åskslag som mekaniskt söndrar egendomen.

Dessutom ersätter försäkringen skador på grund av plötsliga och oförutsedda elfenomen på, i anslutning till växthus- och servicebyggnader befintliga stolptransformatorer, elektriska ledningar, kWh-mätare, lindning i elektrisk motor, kylaggregats kompressor, el-svets, tvätt- och diskmaskins programverk och –kort samt skada på elektrisk huvudcentral .

***Skada på andra än ovannämnda elanordningar genom ett plötsligt och oförutsett el-fenomen ersätts ej. (Se Bräckageförsäkring på maskiner och anordningar)***

### 4.3 Explosion

Försäkringen ersätter skada som förorsakats av explosion.

Med explosionsskada avses en plötsligt mekanisk skada till följd av övertryck av gas eller ånga.

***Såsom ersättningsbar explosionsskada avses inte:***

- ***skada orsakad av att till ångpanna anslutet rör exploderat, lossnat, brustit eller spruckit***
- ***skada förorsakad av centrifugalkraft, inre spänning, lossnad tätning eller hydrauliskt tryck***
- ***explosion i förbränningsmotor***

***Försäkringen ersätter inte skada:***

- ***till följd av att sprängämnen tillhöriga offentlig inrättning exploderat***
- ***till följd av yrkesmässigt sprängnings- eller schaktningsarbete***

### 4.4 Nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från luftfartyg

Försäkringen ersätter skada som förorsakats av nedfallande luft- eller rymdfartyg eller av föremål som lossnat från dessa.

### 4.5 Vilda djur

Försäkringen gäller för skada på byggnaden och däri befintlig egendom orsakad av vilda djur. Byggnaden bör vara omsluten av hela täta väggar och tak. Med vilda djur avses inte insekter och skadedjur.

### 4.6 Stöld eller skadegörelse i samband med inbrott

Försäkringen ersätter skada förorsakad av stöld eller skadegörelse, om i försäkringsbrevet nämnd byggnad eller annan förvaringsplats för lösegendom utsatts för inbrott sålunda att:

- någon brutit sig in i byggnad och skadat dess konstruktioner eller lås eller trängt sig in genom att använda annat slag av våld
- trängt sig in med nyckel, som erhållits i samband med stöld eller rån.

***Försäkringen ersätter inte skada som drabbar lösegendom som befinner sig eller lämnats utomhus, ej heller skada som uppstått genom att föremål kvarglömts eller borttappats.***

### 4.7 Inbrott och skadegörelse på byggnad

Försäkringen ersätter skada som genom inbrott och avsiktlig skadegörelse tillfogats försäkrad byggnad.

***Försäkringen ersätter inte skada som förorsakats av skråmor eller härvid annan jämförbar skada.***

### 4.8 Utströmning av vätska eller ånga ur fast ledningsnät eller anordning

Försäkringen ersätter skada som uppkommit genom oförutsedd och direkt utströmning av vätska eller ånga från:

- byggnadens egna fasta vatten-, avlopps- eller värmeledningsnät, ång-, olje- eller bevattningsledningar

Försäkringen ersätter inte:

- ***skada genom utströmning av regn- eller smältvatten från takrännor, byggnadens stuprör, regnvattenavlopp eller från andra ställen***
- ***skada genom att vatten vid regnflöde, snösmältning eller översvämning tränger ut ur avloppsbrunn eller -ledningar***
- ***skada till följd av skada eller stockning i kommunal eller annan vatten- eller avloppsledning,***
- ***skada som fukt förorsakar genom röta, svampbildning eller lukt***
- ***kostnader för reparation eller förnyande av ledningsnät och bruksanordningar***
- ***vätska eller ånga som läckt till spillo såsom eldningsolja och vatten***
- ***skada som orsakats av kondensvatten***

### 4.9 Storm

Försäkringen ersätter skada, som förorsakats då storm (minst 20 m/s) söndrat byggnad eller byggnad och växthuslösegendom.

***Försäkringen ersätter inte skada förorsakad av översvämning och annan höjning av vattenstånd till följd av stormvind på skadeplatsen. Försäkringen ersätter inte heller skada förorsakad av sjögång, isens eller snöns tyngd eller isens rörelse.***

***Försäkringen ersätter inte heller skada som uppstått på byggnad till följd av att vägg/taktäckningsmaterialet fastgjorts på ett sätt som strider mot tillverkarens eller leverantörens anvisningar.***

***Försäkringen ersätter inte heller skada på byggnad, växter och växthusegendom för växthus av plast (om inte särskild tilläggsförsäkring tecknats).***

### 4.10 Hagel

Försäkringen ersätter skada som hagel förorsakat byggnad och växthuslösegendom däri (se punkt 5.3.7).

### 4.11 Följdskador i samband med vissa skadefall

Försäkringen ersätter skada förorsakad av att försäkrat föremål försvunnit, stulits eller skadats i omedelbar anslutning till i punkterna 4.1–4.4 nämnda ersättningsbara skadefall.

Försäkringen ersätter skada på det försäkrade föremålet som förorsakats av köld eller hetta, regn eller annan liknande orsak vid i punkterna 4.1 och 4.3–4.9 nämnda ersättningsbara skadefall, om skadan varit en direkt och oundviklig följd av nämnda skadefall.

### 4.12 Krigs- och atomskadas inverkan på försäkringsgivarens ansvar

Försäkringen ersätter inte skada som förorsakats av:

- krig, uppror, revolution eller därmed jämförbar orsak,
- i atomansvarighetslagen avsedd atomskada.

### 4.13 Inverkan av annan ersättningskälla på ersättningen

Försäkringen ersätter inte sådana skador som ersätts på basen av någon lag, garanti, avtal eller annan försäkring.

Ersättningsbar skada enligt dessa villkor ersätts dock obehindrat av denna begränsning, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningsskyldige inte förmå uppfylla sina förpliktelser.

## 5. Ersättningsbestämmelser

### 5.1 Betydelsen för vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

**Återanskaffningsvärde**

Med egendoms återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnader för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

I byggnads återanskaffningsvärde ingår också rivnings- och röjningskostnader för den skadade byggnaden samt planeringskostnaderna för den byggnad som byggs i dess ställe.

**Dagsvärde**

Med egendomens dagsvärde förstås den summa pengar som erhålls då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde genom ålder och bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

**Restvärde**

Med egendomens restvärde avses egendomens värde direkt efter skadehändelsen värderad enligt samma grunder som omedelbart före skadehändelsen.

**Försäkringsbelopp**

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en bestämd egendomspost eller enskilt föremål eller som under försäkringsperioden justerats enligt indexvillkor. Vid bestämning av försäkringsbelopp skall försäkringstagaren utgå från anskaffningskostnaden för ny motsvarande egendom exklusive mervärdesskatt, om annat ej särskilt överenskommits.

**Förstariskbelopp**

Egendomen är försäkrad till första risk. Det innebär att skadad egendom ersätts skadebeloppet, dock maximalt försäkringsbeloppet, utan beaktande av underförsäkringsreglerna.

## 5.2 Beräkning av det skadebelopp som skall ersättas

### 5.2.1 Försäkringsvärde

Grunden för värdering av egendomen, skade- och ersättningsbelopp utgörs av egendomens försäkringsvärde.

Egendomens försäkringsvärde utgörs av dess återanskaffningsvärde, om inte annat överenskommits och anteckning därom gjorts i försäkringsbrevet. Egendomens försäkringsvärde utgörs dock av dagsvärdet, då egendomens värde understiger 50% av återanskaffningsvärdet.

Beträffande skador omnämnda i punkten 5.2.4 samt beträffande egendomsposter omnämnda i punkterna 5.2.5 och 5.2.6 utgörs egendomens försäkringsvärde av återanskaffningsvärdet minskat med de åldersavdrag som definierats i nämnda punkter.

Då en skada inträffar fastställs egendomens försäkringsvärde och skadebeloppet uträknas enligt den prisnivå som rådde i skadeögonblicket.

### 5.2.2 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet erhålles då eventuellt restvärde avdrages från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde.

### 5.2.3 Skadebeloppet enligt dagsvärde

Skadebeloppet enligt dagsvärdet får man genom att räkna ut en så stor del av det med restvärdet minskade återanskaffningsvärdet, som förhållandet mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet utvisar.

Om den skadade byggnaden kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde.

### 5.2.4 Uträkning av skadebelopp för läckageskador på byggnad

Vid läckageskador förorsakade av att ledningsnät installerat i byggnad eller därtill kopplad bruksanordning gått sönder, anses skadebeloppet utgöras av reparations- eller återanskaffningskostnader för konstruktionerna samt kostnader för felsökning och uppbrytning och igenläggning av konstruktioner, på vilka görs avdrag på basen av rörnätets eller bruksanordningens bruksålder enligt följande:

| Bruksålder | Minskning på skadans belopp |
|---|---|
| 10-20 år | 20% |
| Över 20 år | 30% |

### 5.2.5 Uträkning av skadebelopp vid bräckageskador på byggnadens fasta maskiner och anordningar

Då byggnadens fasta maskiner och anordningar skadas på det sätt som avses i punkterna 4.2 stycke ett eller 4.3 ovan anses skadebeloppet utgöras av det söndrade föremålets reparations- eller återanskaffningskostnader på vilka åldersavdrag baserade på maskinens eller anordningens bruksålder görs från och med andra bruksåret:

| Maskin eller anordning | Avdrag |
|---|---|

| | |
|---|---|
| Byggnadens elledningar | 3% |
| Uppvärmnings-, bevattnings-, ventilationsanordningar och elinstallationer | 6% |
| På elektronikdelar i uppvärmnings-, bevattnings-, ventilationsanordningar, elinstallationer och övervakningsautomatik | 12% |

Avdrag som här avses görs dock inte på reparationskostnader för en el-motor som är fastmonterad i byggnaden. Om den skadade el-motorn kan repareras, utgörs skadebeloppet av skäliga reparationskostnader.

Då underjordisk elkabel gått sönder görs ovannämnda avdrag även på kostnader för felsökning samt grävnings- och igenläggningsarbeten.

Avdraget beräknas genom att multiplicera avdragsprocenten med antalet bruksår efter anordningens första bruksår.

#### 5.2.6 Uträkning av skadebelopp vid skador på maskiner och anordningar av lösegendomstyp

Vid försäkringsfall som drabbar maskiner och anordningar av lösegendomstyp anses skadebeloppet utgöras av maskinens eller anordningens återanskaffningskostnader på vilket görs ett årligt avdrag från och med andra bruksåret enligt följande:

| | |
|---|---|
| Mikrodatorer inklusive kringutrustning, trådlösa telefoner | 20% |
| Övriga maskiner och anordningar | 6% |

Om den skadade maskinen eller anordningen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde som erhålles då man på maskinens eller anordningens återanskaffningsvärde gör ett årligt avdrag enligt ovan från och med andra bruksåret.

#### 5.2.7 Förlust av affektionsvärde

Vid värdering av den skadade egendomens skadebelopp beaktas inte affektionsvärden.

### 5.3 Ersättningens omfattning

#### 5.3.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada på försäkrat föremål till följd av försäkringsfall.

#### 5.3.2 Ersättning av restvärde i vissa fall

Om den skadade byggnaden inte kan repareras till ursprungligt skick på grund av gällande byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning, ersätts även restvärdet. Därifrån avdras dock det försäljningspris som erhålles för byggnadsdelar som blivit över. Försäkringstagaren måste framlägga en utredning över att byggnadsförbud eller- begränsning gäller, och om försäkringsgivaren ber, ansöka om undantagslov för att få byggnaden i ursprungligt skick. Försäkringstagaren måste befullmäktiga försäkringsgivaren, om denna det begär, att företräda honom i ärenden som hänförs till sökande av undantagslov.

#### 5.3.3 Tilläggskostnader på grund av myndigheters bestämmelser

Förutom direkt sakskada ersätts skäliga tilläggskostnader på grund av myndigheters tvingande bestämmelser, dock högst 10 % av byggnadsskadebeloppet.

#### 5.3.4 Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet

I försäkringsbrevet eller förnyelsekvittot antecknat eller med index justerat försäkringsbelopp för egendomen utgör högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet.

### 5.3.6 Överförsäkring

Egendom eller intresse är överförsäkrat, om i försäkringsbrevet antecknat försäkringsbelopp i betydande grad är större än den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets riktiga värde.

Försäkringsgivaren ersätter inte mera än det belopp som krävs för att täcka skadan vid försäkringsfall som drabbat överförsäkrad egendom eller överförsäkrat intresse. Om försäkringsbeloppet dock i väsentlig grad baserar sig på värdering given av försäkringsgivaren eller dess representant, utgår ersättning för överförsäkringen i enlighet med försäkringsbeloppet, förutom i sådana fall där av försäkringstagaren medvetet givna felaktiga eller bristfälliga uppgifter har påverkat värderingen.

### 5.3.7 Självrisk

***Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet eller i förnyelsekvittot antecknad självrisk av skadebeloppet***

***Då byggnaden skadas p.g.a. storm eller hagel har försäkringstagaren en självrisk i varje skadefall på 10% av skadans belopp, dock minst 850 €.***

***Om skadan har förorsakats genom oaktsamhet vid heta arbeten, är försäkringstagarens självrisk 10 gånger beloppet på den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet, dock högst 17 000 € eller i försäkringsbrevet antecknad självrisk som är större än 17 000 €.***

### 5.3.8 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt, är berättigad att avdra den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas även med avdrag för mervärdesskatt, då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att avdra den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

## 5.4 Utbetalning av ersättning

### 5.4.1 Former för utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren har rätt att utbetala ersättningen i form av pengar eller återuppbygga, återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

### 5.4.2 Utbetalning av ersättning enligt återanskaffningsvärdet

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två rater. Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, utbetalas om den skadade egendomen inom två år efter försäkringsfallet antingen repareras eller om på samma tomt eller gård byggs eller i stället för lösegendom anskaffas motsvarande ny egendom och för samma ändamål.

Om byggande fördröjs på grund av myndigheters bestämmelser läggs fördröjningstiden till ovannämnd tid.

Tilläggsersättningen utbetalas, då försäkringsgivaren har erhållit utredning över ovannämnda återanskaffningsåtgärder.

## 5.5 Åtgärder då skada inträffat

(se även punkt 9 i Allmänna avtalsbestämmelser AXAA)

### 5.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Försäkringsfall skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skriftlig skadeanmälan inlämnas. Försäkringsgivaren skall beredas möjlighet att värdera skadan.

#### 5.5.2 Förfarande vad beträffar skadad och oskadad egendom

Skadad och oskadad egendom som lämnar kvar förblir i försäkringstagarens ägo. Försäkringsgivaren har dock rätt att inlösa skadad egendom eller del därav värderad enligt samma principer som före försäkringsfallet.

Med inlösning avses överlåtande av skadad egendom till försäkringsgivaren så att försäkringsgivaren betalar för den skadade egendomen, ett ersättningsbelopp i enlighet med värdet omedelbart före skadan.

#### 5.5.3 Om förlorad egendom fås tillbaka

Kommer förlorad egendom tillrätta sedan ersättning utbetalats, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart ställa den till försäkringsgivarens förfogande eller att till den delen återbetala ersättningen till försäkringsgivaren.

#### 5.5.4 Skaffande av utredning av inteckningshavare i vissa försäkringsfall

Då ersättning erlägges för sådan egendom i vilken fastighetsinteckning har fastställts utbetalas ersättningen i första hand till inteckningshavaren. Ersättningen utbetalas dock till försäkringstagaren, om ersättningen är mindre än en tiondel av den försäkrade egendomens värde eller om inteckningshavarna har gett sitt medgivande till utbetalning av ersättningen till försäkringstagaren.

Egendomens värde anses antingen utgöras av återanskaffningsvärdet eller dagsvärdet beroende av, enligt vilken princip egendomen ligger i försäkringen. Det tillhör försäkringstagaren att förete utredning över om egendomen är intecknad eller inte och inteckningshavarnas eventuella medgivande till utbetalning av ersättningen till försäkringstagaren.

### 5.6 Reducering av försäkringsbelopp

Till följd av en skada reduceras försäkringsbeloppet med en summa motsvarande erlagd ersättning.

För att kunna åberopa reducering av försäkringsbeloppet måste försäkringsgivaren meddela försäkringstagaren om reduceringen i samband med ersättningsbeslutet.

## 6. Säkerhetsföreskrifter

### 6.1 Vikten av säkerhetsföreskrifterna

Avsikten med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som ej kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även punkt 5.1 i Allmänna avtalsbestämmelser AXAA).

### 6.2 Brandsäkerhet

#### 6.2.1 Släcknings- och räddningsverksamhet

På försäkringsstället skall det finnas handsläckningsutrustning i enlighet med de lokala brandmyndigheternas krav och som är rätt placerad markerad med skyltar. Personalen skall ges tillräcklig handledning i hur man använder handsläckningsutrustning samt direktiv om förfarande vid farosituationer och direktiv om hur alarmering sker.

#### 6.2.2 El- och uppvärmningsanordningar

- Elinstallationer får endast utföras av person som är auktoriserad därtill.
- Funktionsstörningar i el-anordningar skall utredas

- Säkringar får ej repareras och inte heller omformas till större dimension.
- Vid bruk av elanordningar skall tillverkarens direktiv efterföljas.
- Vid placering av uppvärmningsanordningar skall de säkerhetsavstånd som tillverkaren låtit meddela efterföljas.
- Uppvärmningsanordningar får ej täckas.
- Uppgörande av öppen eld och rökning är förbjudet i dammiga arbets- och lagerutrymmen.

#### 6.2.3 Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten, där man använder svetsnings- och skärbränningsanordningar, gasbrännare, varmluftspistol, bitumengrytor eller motsvarande eller där man slipar metall eller bearbetar material på ett sådant sätt, att gnistor uppstår.

Med stadigvarande hetarbetsplats avses särskilt område som är reserverat och avgränsat för heta arbeten och som är avskilt från ett större utrymme och skyddat så att heta arbeten tryggt kan utföras där.

Med tillfällig hetarbetsplats avses alla de arbetsplatser som inte fyller kraven på en stadigvarande hetarbetsplats.

**6.2.3.1** Heta arbeten på stadigvarande hetarbetsplats:

- Redskap för handbrandsläckning skall finnas i den omfattning som myndighetens tillståndsbeslut förutsätter, dock minst två handbrandsläckare av effektklass 43A 183BC av vilka den ena kan ersättas med två handbrandsläckare av effektklass 27A 144BC eller en brandpost.
- I arbetsutrymmet får inga brännbara vätskor hanteras eller uppbevaras.
- I arbetsutrymmet får det inte finnas varor eller avfall som inte hör till arbetet.

**6.2.3.2** Heta arbeten på tillfällig hetarbetsplats:

- Heta arbeten får utföras endast av person som innehar certifikat för heta arbeten.
- Innan heta arbeten inleds skall antändliga ämnen och material avlägsnas eller skyddas.
- Hetarbetsplatsen skall förses med handsläckningsutrustning.
- Vid utförande av heta arbeten skall brandövervakning ordnas under arbetet och efter avslutat arbete under minst två timmar.

#### 6.2.4 Förvaring och nyttjande av brännbara vätskor och flytgas

- Om man förvarar eller använder brännbara vätskor eller flytgas i den försäkrade byggnaden, skall man begära direktiv för ändamålet av de lokala brandmyndigheterna och efterfölja dessa.
- Uppgörande av öppen eld och rökning är förbjudet i ovannämnda ämnens förvaringsutrymmen samt då dessa ämnen behandlas.

### 6.3 Avvärjande av läckageskador

- Ledningsnätet i den byggnad som är föremål för försäkringen skall skötas omsorgsfullt och skyddas mot frysning. Ledningsnätet och därtill anslutna anordningar skall tömmas på vatten, då byggnaden lämnas utan tillräcklig uppvärmning och övervakning under den kalla årstiden.

### 6.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador

- Fönster, dörrar och övriga öppningar till förvaringsutrymmen för växthuslösegendom skall vara stängda på ett betryggande sätt mot stöld och inbrott, på ett sådant sätt att man ej kan tränga in i förvaringsutrymmen utan att skada konstruktioner och lås eller genom att bruka våld.

### 6.5 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten

- Stöldbegärliga byggnadsmaterial och -förnödenheter samt arbetsredskap som används på arbetsplatsen och som skall användas till byggnad under uppförande eller under grundrenovering skall förvaras för undvikande av stöld så, att man inte kan tränga sig in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner eller lås eller utan att bruka våld.
- Före grävningsarbeten inleds skall det klargöras var kablar och rör som finns på arbetsområdet går.
- Om man i samband med byggnads- och reparationsarbeten utför heta arbeten ( se punkt 6.2.2 heta arbeten), skall härvidlag ifrågavarande direktiv för hett arbete efterföljas.
- Beträffande uppvärmningsanordningar som används på byggnadsarbetsplatsen skall de direktiv som tillverkaren av anordningen efterföljas.

### 6.6 Maskiner och anordningar

Maskiner och anordningar skall ges service i enlighet med importörens eller tillverkarens direktiv.

## 7. Indexvillkor

I försäkringsbrevet eller förnyelsekvittot nämnda försäkringsbelopp är bundna till levnadskostnadsindex enligt följande:

**Basindex** utgörs av indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före försäkringens första försäkringsperiods första begynnelsemånad.

**Justeringsindex** utgörs av indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader i försäkringsbrevet angiven begynnelsemånad av försäkringsperioden.

**Justeringstidpunkt** utgörs av försäkringsperiodens begynnelsedatum.

Följande försäkringsperiods försäkringspremie och –belopp är lika många procent av i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet och –premien som justeringsindexet är av basindexet.

Försäkringsbeloppet vid skadetillfället är lika många procent av i försäkringsbrevet antecknat försäkringsbelopp, som indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader tidigare än skademånaden är av basindexet.

# TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

# AVBROTTSFÖRSÄKRING

## 1. Allmän beskrivning

Försäkringens ändamål är att ersätta ren förlust av intäkter från växthusverksamhet på grund av avbrott i verksamheten till följd av ersättningsbar skada i enlighet med sakförsäkringen och någon tilläggsförsäkring som är ansluten till försäkringskombinationen.

## 2. Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är de rena intäkter som erhålls av växthusverksamhet.

De rena intäkterna utgörs av skillnaden mellan de intäkter som fås från växthusverksamheten och de rörliga kostnaderna (försäljningsbidrag).

***Försäkringen omfattar inte växter och odlingar på friland eller i drivbänkar, inte heller omsättningen för deras del.***

### 2.1 Omsättning/försäkringsbelopp

Med omsättning avses de intäkter som fås från växthusverksamheten under en ettårsperiod exklusive mervärdesskatt. Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgörs av det sammanlagda beloppet bestående av omsättningen och det växthusstöd som försäkringstagaren erhåller på basen av myndighets beslut.

## 3. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed

Försäkringen ersätter sådan avbrottsskada i växthusverksamheten som är en direkt följd av:

- ett ersättningsbart försäkringsfall som drabbat egendom som är försäkrad genom sakförsäkringen och som inträffat under försäkringens giltighetstid
- ett ersättningsbart försäkringsfall omnämnt i till försäkringen ansluten tilläggsförsäkring och som inträffat under försäkringens giltighetstid
- skada på växter genom plötslig och oförutsedd utströmning av oföbränd gas ur uppvärmningsanordningar eller andra gasalstrande anläggningar i växthus under förutsättning att dessa anordningar och anläggningar tillhör försäkringen och således finns omnämnda i försäkringsbrevet.

*Skada till följd av svavelbränning i öppna kärl i växthus ingår inte ersättningsomfånget ej heller skada som beror på felaktig användning av material och materialfel.*

*Ur avbrottsförsäkringen utgår inte ersättning om avbrottet i produktionen förorsakats av:*

- *åtgärder vidtagna för bekämpande av sjukdomar och skadedjur eller motsvarande.*
- *odlingstekniska misstag som kan hänföras till växthusföretagarens yrkesskicklighet.*

## 4. Ersättningsbestämmelser

### 4.1 Försäkringsvärde, försäkringsbelopp, försäkringsperiod och ansvarstid

Försäkringsvärdet utgörs av det sammanlagda beloppet bestående av ett års omsättning och växthusstöd.

Med avbrottsförsäkringens försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Om skade- och ansvarstiden fortgår utöver försäkringsperioden, beräknas försäkringsvärdet för det år som upphör vid avbrottsskadans slut, dock senast vid ansvarstidens utgång.

### 4.2 Ersättningens omfattning

#### 4.2.1 Skadebeloppet

- Skadebeloppet utgörs av bortfallet försäljningsbidrag och eventuellt bortfallet växthusstöd. Uträkningen av bortfallet försäljningsbidrag sker på basen av beräkningar utförda av branschexpertis inom växthusnäringen.
- Företagsekonomiskt motiverade forcerings- och andra extra kostnader som försäkringstagaren betalat för att reducera avbrottsskadan, eller ökningen av de rörliga kostnaderna per producerad enhet, förutsatt att avbrottsskadan på grund av dessa reducerats med minst motsvarande belopp under ansvarstiden.

#### 4.2.2 Ersättningsbeloppet

Ersättningsbeloppet utgörs av skadebeloppet uträknat för en ansvarstid av högst 12 månader, med avdrag för den självrisk som angetts för avbrottsförsäkringen i försäkringsbrevet. Ersättningsbeloppet utgörs av den skillnad som uppstår i försäljningsbidragets storlek då man först beräknar hur stort försäljningsbidraget skulle ha varit utan skada och därefter den förverkligade storleken på försäljningsbidraget som påverkats av den skedda skadan.

*Avbrottsförsäkringen har en självrisk på 20% av skadans belopp, dock minst 850 €.*

Hade försäkringsvärdet för försäkringsperioden , ifall sakskada inte hade inträffat varit mindre än försäkringsbeloppet, beräknas skadan på basen av detta mindre belopp.

Om skade- och ansvarstiden fortgår utöver försäkringsperioden, beräknas skadebeloppet för den överskjutande tiden på ett försäkringsbelopp som kan vara maximalt 20% högre än försäkringsbeloppet för försäkringsperioden.

**4.2.3** Vid beräkning av avbrottsskada beaktas inte sådan skadeökning som beror på att en del av ansvarstiden använts till utveckling, utvidgning eller annan ändring av rörelsen, oberoende av vem som förutsatt att ändringen görs.

**4.2.4** Leder skadan till att omsättningen under avbrottstiden ökar i annan rörelse som försäkringstagaren själv eller någon annan för hans räkning bedriver, skall denna ökning beaktas som avdrag då skadan beräknas.

**4.2.5** Ersättningen skall minskas med det belopp som inbesparats under ansvarstiden på grund av att kostnad som ingår i försäkringsbeloppet undgåtts eller reducerats genom skadan, ersätts ur annan försäkring eller inbesparats på annat sätt.

**4.2.6** Återupptas inte rörelsen efter sakskada, anses skadan bestå av utebliven rörelsevinst samt utbetalda, i försäkringsbeloppet ingående kostnader och lönekostnader för den tid som skulle ha utgått tills rörelsen hade kunnat återupptas.

### 4.3 Övriga ersättningsbestämmelser

**4.3.1** Med ansvarstid avses den längsta sammanhängande tidsperiod för vilken försäkringsivaren anvarar vid avbrottsskada.

Ansvarstiden börjar vid skadefallets begynnelse eller från den dag då skadan omöjliggör eller hämmar produktionen, dock senast 6 månader efter dagen för skadefallet.

**4.3.2** Försäkringsbeloppet och ansvarstiden utgör den övre gränsen för försäkringsgivarens ansvarsskyldighet. Då skada inträffat nedgår inte försäkringsgivarens ansvarsskyldighet med ersättningsbeloppet.

**4.3.3** Skaderegleringen påbörjas inom 14 dagar efter ansvarstidens utgång eller tidigare, om försäkringsgivaren och försäkringstagaren så överenskommer.

**4.3.4** Försäkringsgivaren förbehåller sig rätten att anlita branschexpertis vid reglering av skadan som utför beräkningar i enlighet med näringens normtabeller (prisnivå, medelskörd m.m).

**4.3.5** Ersättning för avbrottsskada utbetalas i den takt som intäkterna vid normal verksamhet utan skada skulle inkomna till växthusföretaget.

## SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Skadeberedskap

För undvikande och begränsning av sak- och avbrottsskador skall försäkringstagarens beredskap säkerställas genom följande åtgärder:

- under odlingstiden skall ordnas med hänsyn till omständigheterna tillräcklig vakthållning, som möjliggör omedelbara räddningsåtgärder vid fara.
- sedvanliga reservanordningar (t.ex. generator), reservdelar och skälig mängd reparations- och skyddsmaterial skall finnas till hands för försäkringsstället

## BRÄCKAGEFÖRSÄKRING FÖR MASKINER OCH ANORDNINGAR

(Ingår i försäkringskombinationen, om man skärskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

### 1. Allmänn beskrivning

Med bräckageförsäkring för maskiner och anordningar kan man utöka försäkringsskyddet på maskiner och anordningar.

I försäkringsbrevet finns antecknat följande poster som föremål för försäkringen; byggnadens fasta maskiner och anordningar (se sakförsäkring punkt 2.1 byggnadens beståndsdelar) samt maskiner och anordningar av lösegendomstyp (se sakförsäkring punkt 2.2).

Ändamålet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada på det försäkrade föremålet genom en plötslig och oförutsedd händelse.

## 2. Föremål för försäkringen

Försäkringens föremål är de maskiner och anordningar som hör till de byggnader och den växthuslösegendom som är sakförsäkringens föremål (se sakförsäkring punkterna 2.1-2.2). Fordon enligt punkt 2.3 i sakförsäkringen innefattas inte i bräckageförsäkringen.

## 3. Försäkringens giltighetsområde

**3.1** För byggnaders fasta maskiners och anordningars del gäller försäkringen på i försäkringsbrevet nämndplats.

**3.2** För växthuslösegendomens del gäller försäkringen på växthusområdet. Försäkringen gäller också sådan växthuslösegendom, som tillfälligt flyttats eller flyttas från växthusområdet till annan plats i Finland (bortaförsäkring). Högsta gränsen för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet för lösegendom vid bortaförsäkring är 1 700 €.

## 4. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade egendomen genom en plötslig och oförutsedd händelse.

*Försäkringen ersätter inte:*

- *skada, för vilken tillverkare, försäljare eller någon annan är ansvarig för, på grund av avtal, garanti, annan försäkring eller motsvarande åtagande.*

*Försäkringen ersätter dock skadan såvida försäkringstagaren kan styrka att den ersättningsskyldige inte kan uppfylla sin förpliktelse.*

- *skada, som föremålet orsakar sig själv genom förslitning, korrosion, frätning, förskämning, materialtrötthet eller motsvarande småningom inträffande fenomen eller, att det utsatts för värme.*
- *skada , som orsakats av arbets-, anordnings- eller materialfel, tillverkningsfel, beräknings- eller ritningsfel.*

*Skada, till följd av fel, på annan egendom som hör till försäkringens föremål, ersätts.*

*Försäkringen ersätter inte heller kostnader, som orsakas av underhåll, förebyggande- eller periodisk service och i samband med sådana utbytta delar eller verksamhetsstörningar.*

## 5. Ersättningsbestämmelser

### 5.1 Uträkning av skadebelopp vid skador på byggnadens fasta maskiner och anordningar

Då byggnadens fasta maskiner och anordningar skadas på det sätt som avses i punkten 3 ovan anses skadebeloppet utgöras av det söndrade föremålets reparations- eller återanskaffningskostnader på vilka åldersavdrag baserade på maskinens eller anordningens bruksålder görs från och med andra bruksåret:

| Maskin eller anordning | Avdrag |
|---|---|
| Byggnadens elledningar | 3% |
| Uppvärmnings-, bevattnings- och ventilationsanordningar | 6% |
| På elektronikdelar i uppvärmnings-, bevattnings-, ventilationsanordningar, elinstallationer och övervakningsautomatik | 12% |

Avdrag som här avses görs dock inte på reparationskostnader för en el-motor som är fastmonterad i byggnaden. Om den skadade el-motorn kan repareras, utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde. Det dagsvärde som här avses fås då man på el-motorns återanskaffningsvärde

gör ett årligt avdrag på 6% från och med andra bruksåret.

Då underjordisk elkabel gått sönder görs ovannämnda avdrag även på kostnader för felsökning samt grävnings- och igenläggningsarbeten.

Avdraget beräknas genom att multiplicera avdragsprocenten med antalet bruksår efter anordningens första bruksår.

### 6.2 Uträkning av skadebelopp vid skador på maskiner och anordningar av lösegendomstyp

Vid försäkringsfall som drabbar maskiner och anordningar av lösegendomstyp anses skadebeloppet utgöras av maskinens eller anordningens återanskaffningskostnader på vilket görs ett årligt avdrag från och med andra bruksåret enligt följande:

| | |
|---|---|
| Mikrodatorer inkl.kringutrustning, trådlösa telefoner | 20% |
| Övriga maskiner och anordningar | 6% |

Om den skadade maskinen eller anordningen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde som erhålles då man på maskinens eller anordningens återanskaffningsvärde gör ett årligt avdrag enligt ovan från och med andra bruksåret.

Avdraget uträknas genom att man multiplicerar avdragsprocenten med antalet hela kalenderår efter det år anläggningen togs i bruk.

Försäkringstagaren har vid varje skadefall en i försäkringbrevet eller förnyelsekvittot an antecknad självrisk av skadans belopp.

## FÖRSÄKRING FÖR SKADA PÅ GRUND AV TEMPERATURFÖRÄNDRING

(Ingår i försäkringskombinationen, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

### 1. Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband därmed

Försäkringen ersätter avbrottsskada, genom köld eller hetta, på växter som nämnts i försäkringsbrevet, där den omedelbara orsaken är avbrott eller funktionsstörning i elförsörjning, larmutrustning, eller till följd av söndring av annan anordning eller verksamhetsstörning.

*Försäkringen ersätter inte skada som förorsakats av:*

- *elavbrott i riksomfattande elnät*
- *störning i lokalt elnät och lokalt elverk.*

Försäkring för skada mot temperaturförändringar förutsätter, att för växthuset har tecknats en tilläggsförsäkring också för bräckageskador på maskiner och anordningar.

### 2. Ersättningsbestämmelser

Avbrottsskadan ersätts i enlighet med ersättningsvillkoren i avbrottsförsäkringen.

Självrisken för skada på grund av temperaturförändring är 20% av skadans belopp, dock minst 850 €.

### 3. Reservelverk (specialvillkor)

Avvikande från punkt 1 ersätts ur försäkringen också skada som förorsakats av:

- elavbrott i riksomfattande elnät

- störning i lokalt elnät och lokalt elverk, om tillförseln av elenergi har säkerställts i enlighet med dessa specialvillkor.

1. Reservelverken skall vara dimensionerade så att de täcker energibehovet för normala driftsutrymmen.
2. Om elavbrott, störning eller annat fel uppkommer, skall reservelverket automatiskt träda i funktion eller larm om störningen förmedlas till vakthavande person, som omedelbart startar reservelverket.
3. Installation av reservelverk samt dess kopplingsanordningar och larmutrustning skall ske enligt tillverkarens anvisningar.
4. Service, granskning av funktionsdugligheten och provstart skall utföras vid odlingsperiodens början och därefter med en månads mellanrum under odlingsperioden. Över granskningen skall uppgöras ett protokoll, vari eventuella fel och åtgärder antecknas. På försäkringsgivarens begäran skall protokollet företes.

## 4. Säkerhetsföreskrifter

### 4.1 Automatisk larmutrustning

Driftsanordningens funktion skall säkerställas genom larmutrustning, som vid störning utlöser en varningssignal till ett ständigt bemannat ställe. Detektorer bör installeras åtminstone vid följande driftsanordningar och objekt i syfte att varsko om störningar från de fastställda gränsvärden:

- störning i brännare eller bränsletillförsel
- för hög eller låg temperatur på vatten i värmepanna
- för hög eller låg temperatur i växthus
- för hög eller låg temperatur i kylutrymmen

Larmutrustningen skall installeras enligt tillverkarens anvisningar.

Larmutrustningens och larmöverföringens funktionsduglighet skall kontrolleras dagligen.

## STORMSKADEFÖRSÄKRING FÖR VÄXTHUS AV PLASTFOLIE

(Ingår i försäkringskombinationen, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

Ifall särskilt överenskommits och därom gjorts anteckning i försäkringsbrevet, ersätter försäkringen stormskador på växthus av plast.

*I försäkringen för skada orsakad av storm- eller hagel är självrisken 10 % av skadans belopp, dock minst 850 €.*

## ÖVERSVÄMNINGSSKADEFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringskombinationen, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

Ifall särskilt överenskommits och därom gjorts anteckning i försäkringsbrevet, ersätter försäkringen översvämningsskada på byggnader och växter i växthus.

*Vid översvämningsskada är självrisken 20% av skadans belopp, dock minst 850 €.*

I övrigt tillämpas de Allmänna avtalsbestämmelser AXAA.